

OILAVIY NIZOLARDA QAYNONA VA KELIN O'RTASIDAGI MUNOSABATLAR.

To'lqinboyeva Mahliyo

Farg'ona davlat universiteti 3-bosqich talabasi.

Annotatsiya: Ushbu maqolada Oilaviy nizolarda qaynona va kelin o'rtasidagi munosabatlar haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: Oila, nikoh, turmush, er-xotin, qaynona, kelin, mojaro, jamiyat.

Oila - qon, qarindoshlik (nikoh) yoki birgalikda yashash orqali bog'langan odamlarning ijtimoiy guruhi. Ko'pgina jamiyatlarda oila bolalarning ijtimoiylashuvining asosiy instituti hisoblanadi. Antropologlar oilalarni matrilokal (ona va uning bolalari), er-xotin (agar uning farzandlari bo'lsa, u yadro oilasi deb ataladi) va qarindoshlik (yadroviy oila va qaynona-qaynotalarning birgalikda yashashi) ga bo'linadi. Oila - bu nikoh yoki tug'ilishga asoslangan kichik guruh. Uning a'zolarini tirikchilik, o'zaro yordam va ma'naviy javobgarlik birligi bog'laydi. Insoniyat naslini davom ettirish, farzandlar tarbiyasi, oila a'zolarining yashash sharoiti va bo'sh vaqtini samarali tashkil etish oilaning eng muhim ijtimoiy vazifalaridir. Oila munosabatlari nisbatan mustaqil hodisa hisoblansa-da, ular jamiyatda mavjud ijtimoiy, iqtisodiy, mafkuraviy munosabatlar bilan belgilanadi va ularning ta'siri ostida o'zgaradi. Shunga ko'ra, har bir jamiyat o'zgarib, o'ziga mos oila tipi va oilaviy munosabatlarni o'rnatadi.[1]

Ko'pgina yosh oilalar avlodlararo to'qnashuvlarning oldini olish mumkin emas deb hisoblaydilar. Ammo tinchlikka intilsangiz, o'zaro tushunish va munosabatlar yaxshilanishi mumkin. Ko'pincha tajribasiz kelinlar qaynona-qaynonasini sevishga majbur, deb o'ylab, ularga haddan tashqari talablar qo'yadilar. Siz eringizning onasi bilan tez-tez muloqot qilishingiz kerak bo'ladi, shuning uchun u bilan aloqani topish juda muhimdir. Qaynona ham azob chekadi, chunki u endi boshqa ayolning o'g'liga ta'siri bilan kelishib olishga majbur bo'ladi[2]. Erning "bo'lishishi" yaxshi narsaga olib kelmaydi - ikkala ayol ham u uchun juda ko'p narsani anglatadi. O'zaro munosabatlar uyg'un bo'lishi uchun kelin keng tarqalgan xatolardan qochishi kerak. Qaynona-qaynotaning har qanday so'zlari kelinda hissiyotlar bo'ronini keltirib chiqaradi va haqiqiy fojiga aylanadi. Agar boshidanoq, erkak bilan munosabatlar endigina paydo bo'lganida, ona bilan aloqa o'rnatish imkoni bo'lmasa, kelajakda qaynona "chaqmoq" vazifasini bajaradi. U kelinining barcha noroziligini, nima sababdan bo'lmasin, "qabul qilishi"ga to'g'ri keladi. Erkak, qoida tariqasida, ikki sevikli ayol o'rtasidagi bunday munosabatlarga aralashmaslikni afzal ko'radi. Oqibatda barcha tomonlar jabr ko'radi - yoshlar birga yashasa ham, oilada ahillik yo'q. Bu holat ko'pincha kelinning voyaga etmaganligi bilan bog'liq. U o'z xatolarini tushungisi kelmay, qaynonasini ayblaydi[3]. Agar erning onasi yoshlarning hayotiga juda faol aralashsa va cheksiz axloqiy tarbiya bilan shug'ullansa, uning ta'sirini ehtiyotkorlik bilan cheklash kerak. Bunday holda,

o'g'il va uning onasi o'rtasidagi yashirin suhbat yordam beradi - u uni juda yaxshi ko'rishini, lekin shaxsiy hayot huquqiga ega ekanligini etkazishi kerak. Shuni tushunish kerakki, siz o'zingiz bu odamni eringiz sifatida tanlagansiz, shuning uchun faqat siz ikkalangiz oilaviy munosabatlar va ruhiy farovonlik uchun javobgarsiz. Oiladagi munosabatlar: qaynona - ikkinchi ona. Yosh qizlar qaynonasi ikkinchi onasi bo'lishini orzu qiladi. Ular o'zlarining ichki makonini uning yordami bilan to'ldirishni xohlashadi va bu istakning o'zaro javobini kutishadi. Har doim ham qaynona kelinni qiz sifatida qabul qilishga tayyor emas. [4] Agar erning onasi boshqa niyatda bo'lsa, unda munosabatlar yaxshi bo'lmaydi va ayollar doimo ziddiyatda bo'ladi. Kelin onasi qaynonasiga etkazgan qayg'ularini oldindan aytib beradi. Va u, o'z navbatida, o'g'lining xotini oldida nima aybdor ekanligini mutlaqo tushunmaydi. Birovning qizini o'zinikidek seva olmaydi. Qaynona va kelin o'rtasidagi janjal tufayli oilaviy munosabatlar buzilib ketmasligi uchun chegaralarni chizish yaxshiroqdir. Muloqot hurmatli, do'stona va iliq bo'lishi kerak. Lekin "qaynona - ikkinchi ona" munosabatidan saqlaning. Keyin da'volar kamroq bo'ladi. Qaynona nevarani tarbiyalamasligi kerak. O'rgating, ehtimol va kerak emas. Ammo hech qanday holatda qaynona nevaralari bilan muloqot qilishni taqiqlamasligi kerak - bu shunchaki g'ayriinsoniydir. Agar munosabatlaringiz yaxshi bo'lmasa ham, ko'rsatmalarga nisbatan tajovuzkor bo'lmaslik kerak. Ular har doim ham qaynona sizning nochorligingizni ta'kidlashni xohlashini anglatmaydi. Eringizning onasiga har qanday yordam uchun minnatdor bo'ling va u javob beradi. Agar siz qaynonangiz nevaralari bilan bo'lgan vaqtni cheklash zarur deb hisoblasangiz, buni iloji boricha to'g'ri bajaring. Shunda xafagarchilik erkak bilan munosabatingizni zaharlamaydi va ichki xotirjamligingizni buzmaydi. Bu oilada endigina munosabatlar o'rnatishni boshlayotgan va erining ota-onasinikiga ko'chib o'tgan qizlarning eng ko'p uchraydigan xatolaridan biridir. [5] Ular qaynona-qaynonasini rozi qilishga, unga har narsada yordam berishga harakat qiladilar. Lekin ko'pincha bu faqat erning onasini g'azablantiradi. U endi uy bekasi emasdek tuyuladi - kelini bu rolga da'vo qiladi. Agar norozi qaynona yordamingizni qabul qilib, sizni tanqid qilsa, bir qadam orqaga qaytganingiz ma'qul. Birovning uyiga buyruq berishning hojati yo'q. Qaynona o'choqning asosiy qo'riqchisiga aylansin - shunda u sizning hayotingizga kamroq aralashadi.

Yosh xotin qaynonasi unga oilada o'ynagan rolni berishga majbur emasligi bilan kelishib olishi kerak. Yosh qiz onasidan ruhan ajralishga tayyor bo'lmasa, u uni yaqinda eri bo'lgan erkak bilan munosabatlarga bag'ishlaydi. Xotini uchun qulay - onam yordam beradi, menga aytadi, uy ishlarining bir qismini oladi. Ammo er bu holatni yoqtirishi dargumon. U ko'proq oqshomlarni onasi bilan o'tkazadi, do'stlari bilan qoladi, ishda. Ertami-kechmi, qaynona yosh xotiniga o'g'lining bunga loyiq emasligi haqida shikoyat qila boshlaydi va u onasiga qaytishi kerak. Psixologiya sohasidagi shifokorlarning maslahati yangi turmush qurganlarning alohida yashashlari kerakligi bilan bog'liq - erning holati buzilmasligi uchun.

To'ydan keyin yosh xotin ko'pincha qaynonasini ogohlantirmasdan uyga qaytishga undaydi - uning fikricha, bunday pozitsiya oilaviy munosabatlarni mustahkamlaydi. Lekin o'z joyingiz bo'lishi kerak. Dastlab, erining onasi, agar u hali o'g'lini "qo'yib yubormagan" bo'lsa, g'azablanishi mumkin - bu psixologiya. Ammo vaqt o'tishi bilan u bunga ko'nikib qoladi va qanday chegaralarni kesib o'tmaslik yaxshiroq ekanligini tushunadi. Qaynonangizdan xushmuomalalik bilan so'rang, u sizni qachon ziyorat qilishni xohlasa, sizga xabar bering. Agar siz darhol ramka o'rnatmasangiz, eringizning onasi oilangizning ajralmas qismi bo'lishga ko'nikishga tayyor bo'ling. U nima uchun o'g'li har dam olish kunlari kelmasligini va usiz dengizga borishga qanday jur'at etasan, deb da'vo qila boshlaydi. Erkak bilan bo'lgan munosabatingiz - sizning qoidalaringiz Yoshlar munosabatlarini ro'yxatdan o'tkazgandan so'ng, ular o'zlari oila bo'ysunadigan qoidalarni o'rnatadilar. Ko'pincha kelin qaynonasining roziligini olishni xohlaydi, shuning uchun u hamma narsada yon beradi. Agar siz vaziyatni o'zgartirishga ruxsat bersangiz, yaqinda qaynona oilaviy byudjetni qanday sarflashni va kim bilan muloqot qilishni hal qiladi. Yosh xotin erining onasiga axloqiy qaramligini ko'rsatmasligi kerak. Aks holda, uning bosimi ostida siz o'zingiz uchun emas, balki unga foydali bo'lgan qoidalarni ishlab chiqishni boshlaysiz. Qaynona o'g'liga ta'sir o'tkazishga harakat qilishi mumkin, lekin siz uni erkalay olmaysiz. Erkak bilan munosabatlarni buzmaslik uchun ayyor taktikani tanlang. Eringizning onasi bilan hamma narsada kelishib oling, lekin buni o'zingiz qiling. U bilan shaxsiy muammolarni, turmush o'rtog'ingizning kamchiliklarini va faqat oilangizga tegishli bo'lgan boshqa qiyinchiliklarni muhokama qilmang. To'y o'ynalib, yosh er-xotin asal oyidan qaytganda, yangi oilaning kundalik yoqimli hayoti boshlanadi.

Yangi turmush qurgan xotinning hayotida qaynona paydo bo'ladi. Jiddiy vazifa - qaynona bilan yaxshi munosabatlar o'rnatish. Oiladagi iqlim, turmush o'rtoqlarning bir-biriga munosabati va oxir-oqibat, sevgi bu qanchalik muvaffaqiyatli bo'lishiga bog'liq. Ma'lum bo'lishicha, yosh ayolning boshqa qarindoshi - erining onasi bor. Haqiqatan ham, bir necha oy oldin hayotingizda paydo bo'lgan odamning qarindoshini chaqirish qiyin. Qiyin, lekin zarur. Axir, nikoh - bu yangi hayot, yangi maqom, o'sishingizning yangi darajasi, hamma bilan, ayniqsa oilangiz bilan yangi, etuk munosabatlar. Ha, eringizning onasi yangi oilangizning bir qismi. Shuning uchun, agar siz oilangizda tinchlik, osoyishtalik va farovonlik bo'lishini istasangiz, bu munosabatlarni - qaynona va kelin munosabatlarini o'rnatishni xohlaysiz. Bundan tashqari, agar ayollarning ikki avlodi o'rtasida ma'lum bir ziddiyatli vaziyat yuzaga kelsa, bu nikoh uchun haqiqiy tahdidga aylanadi. Shuning uchun erkakning ikki sevimli ayoli o'rtasida munosabatlar o'rnatish juda muhimdir.[6]

Xulosa:

Kelin va qaynona o'rtasidagi munosabatlar psixologiyasi juda murakkab. Aqlli va aqlli xotinlar erining onasi bilan muloqot qilish sirlarini o'rganadilar va munosabatlarni yaxshilashga harakat qiladilar. Psixologlarning maslahatlarini tinglab, yuzaga kelgan muammolarni kechiktirmasdan tezroq hal qilishingiz kerak:

1. Qaynona eri bilan janjal guvohi bo'lishiga yo'l qo'ymasligingiz kerak.
2. Eringizga onasi haqida shikoyat qilmang. Ikki olov orasida qolgan odam asabiylashadi. U hech qachon onasi va xotini o'rtasida tanlov qila olmaydi, chunki bu ikki kishi unga eng yaqin odamlardir.
3. Ovqat pishirishni qaynonangizdan o'rganishingiz mumkin, ayniqsa, men ko'pincha ularning onasining oshxonasini afzal ko'raman.
4. Turmush o'rtog'ingiz va uning onasi o'rtasidagi munosabatlarga aralashmasligingiz kerak.
5. Mojaroning sababini tushunish va uning kuchayishini oldini olishga harakat qilish kerak.
6. Eringizni barcha qarindoshlari bilan sevishni va qabul qilishni o'rganishga arziydi, uni ulardan ajratishga urinmang.
7. Qaynonaga tez-tez minnatdorchilik bildirish, samimiy minnatdorchilik so'zlarini kamsitmaslik tavsiya etiladi, chunki u shunday ajoyib insonni tarbiyalagan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.Sodiqova T. Mehr qolur. - Toshkent Mehnat, 1998. - B. 116-117.[1]
2. Inomov Q. Oila osoyishtaligi - yurt tinchligi // Oila. №1. 2005. - B. 94.[2]
3. Shayx Muhammad Sodiq Muhammad Yusuf. Ijtimoiy odob. - Toshkent: Hilol Nashr, 2020. 155-bet.[3]
- 4.www.ziyonet.uz[4]
5. Faxr-ul Banot Sibg'atulloq qizi. Oila saboqlari.Toshkent "Yozuvchi", 1992 yil. 96-bet.[5]
6. Ubaydullayeva R., Baumgertner V. Ayol va huquq // Ijtimoiy fikr. Inson huquqlari. - Toshkent, 1999. - № 3-4 (7-8). - B. 124-127.[6]